

Tezlere ulaşmak daha kolay

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezinden faydalanan kullanıcı sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 20 artarak 6 milyon 40 bin 16'ya ulaştı

YÖK'ten yapılan açıklamaya göre, yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, diş hekimliğinde uzmanlık ve sanatta yeterlik tezlerinin "tam metin erişime açık olarak" toplandığı tek merkez olan YÖK Ulusal Tez Merkezi'ne araştırmacıların ilgisi artmaya devam ediyor. Geçen yıl 87 milyon 587 bin 547 sayfa görüntülenme sayısına ulaşan tez merkezinde kullanıcı sayısı, veri tabanına kayıtlı tez, sisteme yeni eklenenler ve tezlerin indirilme sayılarında bir önceki yıla göre artış yaşandı.

1 MİLYONU AŞAN YENİ KULLANICI

YÖK Ulusal Tez Merkezinden faydalanan kullanıcı sayısı 2019 yılında 5 milyon 36 bin 614 iken 2020 yılında yüzde 20 artarak 6 milyon 40 bin 16'ya ulaştı. Böylelikle bir yılda 1 milyondan fazla yeni kullanıcının daha sistemi kullandığı görüldü. 2020 yılında Merkezin veri tabanına 50 bin yeni tez eklenerek toplam tez sayısı 645 bin 89'a ulaştı, sistemdeki bütün tezlerin toplam indirilme sayısı 17 milyon 126 bin 496 oldu. "Yeni YÖK"ün girişimleriyle başlatılan yasal süreç sonucunda açık erişim kararı neticesinde 2019'da eklenen tezlerin erişime açık olma oranı yüzde 97'nin üzerine çıktı. YÖK tarafından yürütülen "Açık Bilim ve Açık Eri-

şim" çalışmaları çerçevesinde Türkiye'deki bütün üniversitelerde uluslararası standartlarda "Ulusal Akademik Açık Erişim Sistemi"nin kurulması hedefleniyor. Sistem sayesinde üniversitelerde yürütülen bilimsel faaliyetler neticesinde yazılan lisansüstü tezler, makaleler, kitaplar, kongre bildirileri ve diğer yayınların bibliyografik denetimi sağla-

tarafından hazırlanan eylem planı kapsamında üniversitelere gönderilen genelge ile açık bilim ve açık erişim konusunda atılacak somut adımlar konusunda bilgi verilerek örnek "Açık Bilim ve Açık Erişim Politikası" paylaşıldı.

DAHA GÖRÜNÜR OLACAK

Sistemin hayata geçirilmesiyle üniversitelerdeki yayınların uluslararası sistemlerde daha görünür hale gelmesi ve bilim insanlarının daha da tanınır olması sağlanacak. Türkiye'de yapılan bilimsel çalışmaların uluslararası görünürlüğünün artması ile üniversitelerin dünyadaki çeşitli derecelendirme kuruluşlarıca yapılan değerlendirilmelere de olumlu etkisi olacak.

BU YIL AÇILMASI PLANLANIYOR

YÖK Açık Bilim Sistemi'nin Türkiye adresli tüm bilimsel yayınları içermesi hedeflenirken üç aşamalı çalışma planı öngörülmüyor. İlk aşamada, YÖK Tez Merkezindeki tüm tezlerin uluslararası anlamdaki görünürlüğünü artırmak ve uluslararası diğer sistemlerle erişilebilir olmasını sağlamak amacıyla bu sisteme aktarımı üzerine çalışıldı. 2021 yılının ilk yarısında tezlerin yer aldığı "YÖK Açık Bilim Sistemi"nin açılması planlanıyor. AA

arak uluslararası standartlarda açık erişimde araştırma hizmeti sunulacak.

AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

YÖK'te Açık Bilim ve Açık Erişim çalışmalarının planlanması, yürütülmesi ve koordine edilmesi ile bütün üniversitelerde uluslararası standartlarda Açık Akademik Arşiv Sistemi kurulması ve bu sistemlerin geliştirilip sürekliliğinin sağlanması amacıyla "Yükseköğretim Açık Bilim ve Açık Erişim Çalışma Grubu" oluşturuldu. Bu çalışma grubu